

Σ. ΓΙΕΛΕΝ

1886:
Η ΠΡΟΠΑΓΑΝΔΑ ΜΕΣ ΑΠ ΤΗΝ ΔΡΑΣΗ
Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑΣ

ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΗ ΑΝΑΡΧΟΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΩΝ
ΟΜΑΔΑ ΑΝΑΡΧΙΚΩΝ ΛΕΙΒΑΔΙΑΣ

■ Τό κείμενο τής μπροσούρας αὐτῆς εἶναι αὐτούσια ἀναδημοσίευση ἀπό τό περιοδικό ΟΤΑΝ τεύχος 1ον Μάης 1975.

Ἡ παραποίηση καί ἡ συγκάλυψη πού καλύπτει τά γεγονότα, τά πρόσωπα καθὼς καί τό περιεχόμενο τῆς ἐργατικῆς ἐξέγερσης τῆς 1ης Μάη 1886 στό Σικάγο μᾶς ὀδηγεῖ στήν ἀνάγκη νά ἐκδόσουμε τήν μπροσοῦρα αὐτή σήμερα. Κατά συνέπεια ἡ ἐκδοσι αὐτῆς τῆς μπροσοῦρας δέν ἀποσκοπεῖ στό νά ξαναδώσει στήν πρωτομαγιά τό χαμένο της νόημα παρά μόνο σέ μιά πρώτη προσπάθεια γιά τήν ἀποκατάστασι τῆς ἱστορικῆς ἀλήθειας γύρω ἀπ' τά γεγονότα τοῦ Σικάγου. Ἀκόμη θά σημειωθεῖ ὅτι ἡ μπροσοῦρα αὐτή δέν ἐκδίδεται ἀπό μιά ἐπαγγελματία ἐκδοτική ὁμάδα ἀλλά ἀπό δύο ὁμάδες συνοχῆς, παίρνοντας ἐτσι τό χαρακτῆρα μιάς συντονισμένης πρακτικῆς.

1886:
Η ΠΡΟΠΑΓΑΝΔΑ ΜΕΣ ΑΠ ΤΗΝ ΔΡΑΣΗ
Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑΣ

Σ. ΓΙΕΛΕΝ

Όπως ο πανικός του 1873 σφράγισε τη γέννηση του συνειδητού εργατικού κινήματος σε εθνική κλίμακα, έτσι σφράγισε και τη γέννηση μιας πρακτικής και ρεαλιστικής αντίληψης για το σοσιαλισμό — αντίληψης που επρόκειτο να αντικαταστήσει τους απόμακρους ουτοπικούς πόθους των πρώτων σοσιαλιστών που περιορίζονταν σε «ύψηλές» διανοουμενίστικες συζητήσεις και ρομαντικά δοκίμια. Από κείνη την εποχή οι σοσιαλιστές αντί να τρέφουν ιδεαλιστικές ελπίδες για το αύριο άρχισαν να δραούν για το σήμερα, οργανώνοντας διαδηλώσεις πεινασμένων, διαδηλώσεις ανέργων, άπεργίες, μαζικές συγκεντρώσεις και πολιτικές καιπάνιες. Άρνηκά λειτούργησαν μέσα από το Έργατικό Κόμμα των Η.Π.Α. που είχε ιδρυθεί το 1876 και που έπαιξε σημαντικό ρόλο στις άπεργίες των σιδηροδρομικών το 1877. Ιδιαίτερα στο Σικάγο και το Σαιν Λούις. Μετά την άποτυχία αυτών των άπεργιών το Έργατικό Κόμμα αναδιοργανώθηκε και μετονομάστηκε σε Σοσιαλιστικό Έργατικό Κόμμα που είχε σαν πρωταρχική του λειτουργία την πολιτική δράση, άσχετο αν διατήρησε φιλικές σχέσεις με τα συνδικάτα. Όταν έγινε αυτή ή άλλαγή, ή Έθνική Έκτελεστική Έπιτροπή του Σ.Ε.Κ. διέταξε να σταματήσουν οι μαζικές συγκεντρώσεις για να παρουσιάσει στα νομοθετικά σώματα προτάσεις σχετικές με την καθιέρωση του δκταώρου, άποφάσεις για την κατάργηση όλων των άπαγορευτικών νομοσχεδίων και για την άγορά από την δημοσπονδιακή κυβέρνηση σιδηροδρομικών και τηλεγραφικών γραμμών.

Παρόλα αυτά, το σοσιαλιστικό κίνημα στην Αμερική αντικατόπτριζε το σχίσμα της Πρώτης Διεθνούς — οι φράξιες που δημιουργήθηκαν διαχωρίστηκαν με άφορη θέματα τακτικής και μεθοδολογίας. Οι Διεθνιστές υποστήριζαν τον μυστικό εξοπλισμό και την άμεση προετοιμασία για την κοινωνική επανάσταση, ενώ ο συνδικαλισμός και η πολιτική θα χρησίμευαν σαν επικουρικές δραστηριότητες που έπρεπε να βρίσκονται κάτω από αυστηρή επίτηρηση από φόβο μήπως οδηγήσουν στο προδοτικό ρεύμα του όρτουνοισμού. Οι Λαοσαλικοί, από την άλλη μεριά, ζήτησαν τη σταδιακή δημιουργία μιας νέας κοινωνίας μέσω της εκπαίδευσης, της πολιτικής οργάνωσης και της κοινοβουλευτικής διαδικασίας. Οι Λαοσαλικοί έλεγχαν για μερικά χρόνια την πολιτική του κόμματος και τόλμησαν ακόμα και στο Σικάγο, το παραδοσιακό όχυρο του συνδικαλισμού και των επαναστατικών στοιχείων, να ταχθούν υπέρ της συμμετοχής στις εκλογές. Γρήγορα λοιπόν ξέσπασε μία διαμάχη όσον αφορά τις αγωνιστικές εργατικές οργανώσεις. Η μεγαλύτερη από αυτές, η *Lehr und Wehr Verein* είχε δημιουργηθεί από γερμανούς σοσιαλιστές του Σικάγου το 1875, με στόχο να προστατευθούν ενάντια στους τραμπουκισμούς των παλαιότερων κοινοβουλευτικών κομμάτων. Η ανάγκη για την ύπαρξη αυτής της προστασίας αποδείχτηκε αργότερα κατά τη διάρκεια της άπεργίας των επιπλοποιών τον Ιούλιο του 1877 όταν η αστυνομία επιτέθηκε με εξωφρενική κτηνωδία ενάντια σε ειρηνικές συγκεντρώσεις. Η Έθνική Εκτελεστική Επιτροπή του Σ.Ε.Κ. με το να άπαρνηθεί όλες τις αγωνιστικές οργανώσεις, συγκρούστηκε ακόμα περισσότερο με τα επαναστατικά στοιχεία του Σικάγου. Η έχθρότητα αυτή έγινε εντονότερη το 1880 μετά την παταγώδη άποτυχία των σοσιαλιστών στις εκλογές. Επιπλέον, ο ιοναδικός σοσιαλιστής δημοτικός σύμβουλος που εκλέχτηκε ξανά στο Σικάγο δεν κατάφερε να αναλάβει τα καθήκοντά του λόγω της παρασηματικής χειραγώγησης από μέρους του Δημοκρατικού δημοτικού συμβουλίου. όποτε οι επαναστάτες τόνισαν το πόσο μάταιο ήταν να κατακτηθεί η νέα κοινωνία μέσα από τις κάλπες. Οι τάξεις των επαναστατών πλήθυναν γάση στην προσχώρηση πάρα πολλών γερμανών εργατών που διαφερόυσαν με το άντισοσιαλιστικό διάταγμα του 1878, γεγονός που κατέληξε σε μία συνδιάσκεψή τους που έγινε στο Σικάγο τον Οκτώβριο του 1881.

Πριν από την άφιξη του Γιόχαν Μόστ στην Αμερική,

δεν ήταν τόσο ισχυρό το κίνημα των επαναστατικών ομάδων. Η εμφάνιση του Μόστ — υποστηρίχτη των άπόψεων του Μπακούιν και του Νετσάγιεφ, και ίδρυτή της Διεθνούς Οργάνωσης Έργαζομένων, γνωστής σαν Μαύρη Διεθνής — παραγκώνισε τους κοινοβουλευτικούς σοσιαλιστές. Στα θεωρητικά θέματα ο Μόστ δεν ήταν καθάρος άναρχικός, παρά τα αυτά, στην πράξη υποστήριξε την άναρχική τακτική της τρομοκρατικής δράσης ενάντια στην Έκκλησία και το Κράτος, δράση που πραγματοποιείται από το άτομο με δικιά του πρωτοβουλία, ώστε να μην διακινδυνεύσει ολόκληρο το κίνημα αν συλληφθεί ο δράστης της μεμονωμένης πράξης. Πίστευε ότι μόνο τα όπλα μπορούσαν να εξασφαλίσουν στους εργατες κάποια ισότητα άπέναντι στην άστυνομία και το στρατό. Πρότεινε τη δημιουργία σώματος όπλοφόρων και την εξολόθρευση της «άθλιας φάρας», της «φάρας των έρπετων», της «ράτσας των παράσιτων». Σε μία μπροσούρα του με τίτλο «Το Κτήνος της Ίδιοκτησίας» διακήρυξε ότι δεν θα έπρεπε να γίνει κανένας συμβιβασμός με την τωρινή κοινωνία, αλλά θα έπρεπε να εξαπολυθεί άνελέητος πόλεμος, μέχρι που να «καταδιωχθεί, ως το τελευταίο του κρησφύγετο και να καταστραφεί όλοκληρωτικά» το κτήνος της ιδιοκτησίας.

Παρακινήμένοι από την άγκιτάσια του Μόστ, οι εκπρόσωποι των επαναστατικών άντικοινοβουλευτικών ομάδων από 26 πόλεις συγκεντρώθηκαν στο Πίτσμπουργκ στις 14 Οκτωβρίου 1883 για να αναδιοργανώσουν τη Διεθνή Ένωση Έργατων. Καί σ' αυτή την περίπτωση, ύπάρχουν πάλι δυο ξεχωριστά στοιχεία συνενωμένα μόνο από την άντίθεσή τους ως προς την πολιτική δράση. Οι άντιπρόσωποι από τη Νέα Υόρκη και τις άνατολικές πολιτείες με πρώτο και καλύτερο τον Γιόχαν Μόστ υποστήριξαν την άτομικιστική άναρχική τακτική, ενώ οι άντιπρόσωποι από το Σικάγο και άπ' τις δυτικές πολιτείες; καθοδηγούμενοι από τους Άλμπερτ Πάρσονς και Όγκαστ Σπάις, υποστήριξαν κάποιο μείγμα άναρχισμού και συνδικαλισμού που τελικά έμεινε γνωστό σαν «Ίδέα του Σικάγου». Η παραλλαγή αυτή πλησίαζε περισσότερο τον συνδικαλισμό παρά τον άναρχισμό, στο βαθμό που άναγνώριζε το συνδικάτο σαν «έμβρυακή όμάδα» της μελλοντικής κοινωνίας και σαν μονάδα μάχης ενάντια στον καπιταλισμό. Παρόλα αυτά, τα συνδικάτα δεν έπρόκειτο να άγωνιστούν για τα επιφανειακά και όρτουνοιστικά προνόμια των μεγάλων μισθών και του μικρού όρα-

ρίου. Δὲν θὰ ἔμειναν ἱκανοποιημένα παρὰ μόνον μὲ τὸν πλήρη ἀφανισμό τοῦ καπιταλισμοῦ καὶ τῆ δημιουργία τῆς ἐλευθέρας κοινωνίας. Ὁ συνδικαλισμὸς στὸν ἀγῶνα τοῦ ἐναντία στὸν καπιταλισμὸ δὲν θὰ κατέφευγε στὴν πολιτικὴ δράση ἀλλὰ ἀντίθετα θὰ δυσπιστοῦσε ἀπέναντι πρὸς κάθε κεντρικὴ ἐξουσία καὶ θὰ διαφύλαττε κάθε προσπάθεια ἐναντία στὴν προδοτικὴ ἡγεσία. Θὰ συγκέντρωνε τὴν προσοχὴ του στὴν ἀπευθείας δράση τῶν μελῶν τῆς βάρης. Δυὸ μονάχα βασικὲς ἀσχίες ἀπόπειναν γιὰ νὰ ἐναρμονιστεῖ ἀπόλυτα ἡ «Ἰδέα τοῦ Σικάγου» μὲ τὸν σύγχρονον συνδικαλισμὸ: ἡ γενικὴ ἀπεργία καὶ τὸ σαμποτάζ, ἀπόψεις πού ἐκείνῃ τὴν ἐποχὴ δὲν ἀνατύχθησαν θεωρητικῶς.

Μιά καὶ ἡ φράση τῶν δυτικῶν πολιτειῶν ἦταν μεγαλύτερη ἀπ' ὅλες τὶς ἄλλες, τὸ συνέδριο ἐπικύρωσε τὴν πουδαιότητα τοῦ συνδικαλισμοῦ. Καὶ ἡ ἀπευθείας δράση — ἡ βία — ἦταν ἡ τακτικὴ πού θὰ ἐφαρμοζόταν. Ἡ πλατφόρμα τῆς Διεθνούς πού δημοσιεύτηκε στὸ «Συναγερμὸ» — ἐφημερίδα τοῦ Σικάγου μὲ ἐκδότῃ τὸν Πάρσονς — ἔλεγε, ἀνάμεσα σ' ἄλλα, τὰ ἑξῆς:

«Ἡ σημερινὴ κοινωνικὴ τάξη πραγμάτων βασίζεται στὴ ληστεία τῶν μὴ-ἰδιοκτητῶν ἀπὸ μέρους τῶν ἰδιοκτητῶν, οἱ καπιταλιστὲς ἐξαγοράζουν τὸ μόνυ τῶν φτωχῶν προσφέροντας μισθοὺς πού ἀρκοῦν μονάχα γιὰ τὴν ἐπιβίωση, ἀπορροφώντας δλόκληρῃ τὴν ὑπεραξία... Μ' αὐτὸ τὸν τρόπο, ἐνῶ οἱ φτωχοὶ στεροῦνται ὀλοένα καὶ περισσότερο τὶς δυνατότητες ἐξέλιξης, οἱ πλοῦσοι: θησαυρίζουν ληστεύοντας ὀλοένα καὶ περισσότερο... Τὸ σύστημα αὐτὸ εἶναι ἀδίκον, παράλογο καὶ καταστροφικόν. Ἄρα ἐκεῖνοι πού ὑποφέρουν κάτω ἀπ' αὐτὸ τὸ σύστημα καὶ δὲν θέλουσι νὰ εἶναι ὑπεύθυνοι γιὰ τὴν συνέχισή του πρέπει νὰ πολεμήσουν γιὰ τὴν καταστροφή του μὲ ὅλα τὰ μέσα καὶ μὲ ὅλες τὶς δυνάμεις. Οἱ ἐργάτες δὲν μποροῦν νὰ ζητήσουν βόθθεια ἀπὸ καμιὰ ἐξωτερικὴ πηγὴ στὸν ἀγῶνα τους ἐναντία στὸ τωρινὸ σύστημα: πρέπει νὰ πετύχουν τὴν ἀπελευθέρωσή τους μὲ τὶς δικές τους μόνον προσπάθειες. Μέχρι τώρα, καμιὰ προνομιούχα τάξη δὲν παραιτήθηκε ἀπὸ τὴν τυραννία, καὶ οἱ σημερινοὶ καπιταλιστὲς δὲν παραιτήθηκαν ποτὲ ἀπὸ τὰ προνόμιά τους καὶ ἀπὸ τὴν ἐξουσία τους χωρὶς νὰ ἐφαρμόσουν κατασταλτικὰ μέτρα... Εἶναι λοιπὸν αὐτονόητον ὅτι ὁ ἀγῶνας τοῦ προλεταριάτου ἐναντία στὴν μπουρζουαζία πρέπει νὰ ἔχει βίαιον χαρακτήρα, ὅτι οἱ διαμάχες πού ἀφοροῦν τὶς διαφορὰς μ-

σθολογικὲς αὐξήσεις δὲν μποροῦν νὰ ὀδηγήσουν στὸν τελικὸ στόχο... Σ' αὐτὲς τὶς συνθήκες, ὑπάρχει μονάχα μιὰ λύση — ἡ βία... Ἡ ἀγκιτάσια γιὰ ὀργάνωση, γιὰ ὀργανώσεις μὲ σκοπὸ τὴν ἐξέγερση, στὴν περίπτωσιν βέβαια πού οἱ ἐργάτες θὰ πετάξουν τὶς ἀλυσίδες τους».

Πρόκειται γιὰ πρόγραμμα πού διακήρυτε χωρὶς προσχήματα τὴν καταστροφὴ τῆς ὑπάρχουσας οἰκονομικῆς καὶ πολιτικῆς τάξης πραγμάτων. Ἐνα πρόγραμμα πού δὲν ἴσχυε νὰ περάσει ἀπαρατήρητον.

Στὸ Σικάγο, χάρις στὴ μεγάλη ἱστορία τῶν διαισπραγιῶν τῆς ἀστυνομίας, πέρα πολλοὶ ἐργάτες προσχώρησαν στὴ Διεθνή — τελικῶς ἡ συμμετοχὴ τῆς πόλης αὐτῆς ἔπερνοσε τὸ 1/3 τῶν 5.000-6.000 μελῶν τῆς. Οἱ πῶς ἱκανοὶ καὶ εὐστροφοὶ ἡγέτες τῆς Διεθνούς στὸ Σικάγο ἦταν ὁ Πάρσονς, ὁ Σπάϊζ, ὁ Σάνουελ Φόλντεν καὶ ὁ Μάικελ Στσουόμπ. Οἱ Διεθμιστὲς τοῦ Σικάγου ἐβόλζαν πέντε ἐφημερίδες: τὸ «Συναγερμὸ» δεκαπενθήμερον ἐφημερίδα στὰ ἀγγλικά μὲ κυκλοφορία 2.000 φύλλα, τὴν «Ἐργατικὴ Ἐφημερίδα τοῦ Σικάγου», ἡμερήσια στὰ γερμανικά, μὲ ἐκδότῃ τὸν Σπάϊζ καὶ μὲ κυκλοφορία 3.600 φύλλα, τὴν «Fackel», τὴν «Vorbote» καὶ τὴν Budoucnost πού γράφονταν στὴ βοσνικὴ διάλεκτο. Αὐτὸς ὁ ἐπαναστατικὸς πυρῆνας διείδυσε γρήγορα στὸ συνδικαλιστικὸ κίνημα. Ἐπηρεαζιμένο ἀπ' αὐτὸν τὸν πρῶτον τὸ τοπικὸ Συνδικάτον Καπεργατῶν τὸν Ἰούλιον τοῦ 1884, κάλεσε ὅλα τὰ συνδικάτα τῆς πόλης νὰ ἀποχωρήσουν ἀπὸ τὴν συντηρητικὴν Συνασπισμένην Ἐπαγγελματικὴν καὶ Ἐργατικὴν Συνέλευσιν καὶ νὰ ὀργανώσουν ἕνα Κεντρικὸ Ἐργατικὸ Συνδικάτον μὲ καθαρὰ ἀγωνιστικὴν πολιτικὴν. Τέσσαρα συνδικάτα γερμανῶν ἐργατῶν ἀπάντησαν στὸ κάλεσμα — οἱ μεταλλουργοὶ, οἱ ἐργάτες τῶν σφαγείων, οἱ ξυλουργάτες, καὶ οἱ ἐπιπλοποιοὶ — καὶ ἀποδέχτηκαν μιὰ κοινὴ διακήρυξιν ἀρχῶν: «Ὀλὴ ἡ γῆ ἀποτελεῖ κοινωνικὴ κληρονομία, ὁ πλοῦτος εἶναι δημιουργήματα τῆς ἐργασίας, δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρχει καμιὰ ἁρμονία ἀνάμεσα στοὺς ἐργάτες καὶ τὸ κεφάλαιον, κάθε ἐργάτης ὀφείλει νὰ ἀποσπαστεῖ ἀπὸ τὰ καπιταλιστικὰ πολιτικὰ κόμματα καὶ ν' ἀφοσιωθεῖ στὸ συνδικάτον». Ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τὸ Κεντρικὸ Ἐργατικὸ Συνδικάτον βρισκόταν σὲ συνεννόησιν μὲ τὴν ὁμάδα τῶν Διεθμιστῶν. Ἀλλωστὲ τὸ Σοσιαλιστικὸ Ἐργατικὸ Κόμμα ἐξακολούθησε νὰ ὑποστηρίζει τὴ Συνασπισμένην Ἐπαγγελματικὴν καὶ Ἐργατικὴν Συνέλευσιν,

Για ένα χρόνο ή ανάπτυξη του νέου Κεντρικού Έργατικού Συνδικάτου ήταν μικρή, παρόλα αυτά, στο τέλος του 1885 είχαν προσχωρήσει σ' αυτό 13 συνδικάτα ενώ η Συνασπισμένη Συνέλευση διατηρούσε 19. Έγτερα από λίγους μήνες όμως, τον Απρίλιο του 1885, συμμετείχαν στο Κεντρικό Έργατικό Συνδικάτο 22 συνδικάτα από τα οποία τα 11 ήταν τα μεγαλύτερα στην πόλη. Διατήρησε την επαφή του με τη Διεθνή και προσχώρησε στις διαδικασίες της, συμμετέχοντας στις μαζικές συγκεντρώσεις της. Άρχισε με έντονη άγκιτάτσι για την καθιέρωση του οκτάωρου, παρόλο που έσον άφορα τα κίνητρα διέφερε από τη συντηρητική Συνασπισμένη Συνέλευση και τους Έμπορους της Έργασίας — δεν θεωρούσε σημαντική την μείωση της εργάσιμης ημέρας αλλά τη δημιουργία κοινού εργατικού μετώπου και την πάλη των τάξεων. Έγτερα από αίσθηση του Σπάιζ, τον Οκτώβριο του 1885, υιοθέτησε την ακόλουθη απόφαση:

«Απόφασή μας είναι να κάνουμε έκκληση στην τάξη των μισθωτών να πάρει τα όπλα για να προβάλλει στους εκμεταλλευτές της το μοναδικό επιχείρημα που μπορεί να θεωρηθεί αποτελεσματικό: Β Ι Α. Μολονότι περιμενόμενη ελάχιστα από την καθιέρωση του οκτάωρου, υποσχόμαστε με πίστη να βοηθήσουμε τ' αδέρφια μας που βρίσκονται σε μειονεκτικότερη θέση σ' αυτή την ταξική πάλη με όλα τα μέσα και τη δύναμη που διαθέτουμε, έφσον κι αυτοί θα συνεχίσουν να διατηρούν ένα άνοιχτο και άποφασισμένο μέτωπο ενάντια στους κοινούς μας καταπιεστές, τους άριστοκράτες άλλους και τους εκμεταλλευτές. Η πολεμική μας κραυγή είναι: «θάνατος στους εχθρούς του ανθρώπινου γένους!»

Στο Σικάγο, την πρωτοβουλία για την καθιέρωση του οκτάωρου την ανέλαβε ο Σύνδεσμος για την Καθιέρωση του οκτάωρου, στον όποιο συμμετείχαν η Συνασπισμένη Συνέλευση, το Σοσιαλιστικό Έργατικό Κόμμα και οι Έμπορες της Έργασίας — παρόλο που το Κεντρικό Έργατικό Συνδικάτο συνεργάστηκε ένεογητικά. Την τελευταία Κυριακή πριν από την Πρωτομαγιά δοναυήθηκε με τεράστια διαδήλωση για το οκτάωρο στην όποια πήραν μέρος 25.000 άτομα και μίλησαν οι Πάρσονς, Σπάιζ, Φίλντεν και Στουώμπ. Όταν έφτασε ή μέρα του άγώνα, τα περισσότερα μέλη της κίνησης για την καθιέρωση του οκτάωρου υποστήριξαν τα συνθήματα του Κεντρικού Έργατικού Συνδικάτου και της Διεθνούς.

Η ΜΠΟΜΠΑ ΠΕΦΤΕΙ

Η άπεργία ξεκίνησε στο Σικάγο με φοβερή δραμητικότητα και με τεράστιες έλπίδες έπιτυχίας. Γύρω στους 40.000 εργάτες κατέβηκαν σε άπεργία την 1η Μαΐου όπως είχε κανονιστεί, και τελικά έφτασαν να άπεργούν 65.000 εργάτες μέσα σε τρεις ή τέσσερις μέρες. Άλλά κι αυτός ο αριθμός δεν αντιπροσώπευε όλόκληρο το δυναμικό της πόλης: χωρίς να γίνει άπεργία ικανοποιήθηκε το αίτημα για μείωση της εργάσιμης ημέρας περισσότερων από 45.000 εργατών. Έπιπλέον, άπεργούσαν ήδη χιλιάδες εργάτες στο Λέγκ Σούρ, στο Γουώμπας, στο Σικάγο, στο Μιλγουόκι, στο Σαιν Πώλ και σε διάφορους σταθμούς μεταφορών οι άπεργοί διαμαρτύρονταν για την πρόσληψη εργατών που δεν άνήκαν στο συνδικάτο. Αντιμετωπίζοντας ένα τέτοιο μαζικό κίνημα ο άρχηγός της άστυναμίας Έμπερσοντε κατάλαβε ότι ή κατάσταση είναι δύσκολη και ζήτησε να βρισκxται σ' επιφυλακή, το Σάββατο, 1η Μαΐου, όλόκληρη ή δύναμη της άστυναμίας και των χαφιέδων του Πίνκερτον, — δύναμη που ενισχύθηκε από ιδιωτικούς μπασκίνες, μισθωμένους πρώτα από την Έταιρία Σιδηροδρόμων, καθώς και με ειδικούς χαφιέδες, πολλοί από τους όποιους προέρχονταν από τη Μεγάλη Στρατιά του Πότσιαμα. Παρόλες όμως τις πολεμικές προετοιμασίες το Σάββατο κύλησε ειρηνικά. Η πόλη είχε γιορτινή εμφάνιση με τα εκατοντάδες κλειστά εργοστάσια και τους χιλιάδες άπεργούς που περιδιάβαιναν τους δρόμους οικογενειακά. Έγιναν πορείες και μαζικές συγκεντρώσεις: ακούστηκαν λόγοι στα Πολωνικά, τα Γερμανικά, τ' Αγγλικά και την βοτημική διάλεκτο.

Αντιμέτωποι με μιάν άπεργία που παρουσίαζε άπρόβλεπτη δύναμη και διάθεση άλληλεγγύης, οι μεγάλοι επιχειρηματίες και βιομήχανοι συνασπίστηκαν για να τη συντρίψουν. Στις 27 Απριλίου έβρόθηκε ο Σύνδεσμος Βιομηχάνων Έποδηματοποιίας στον όποιο συμμετείχαν 60 βιομήχανοι αυτοπροσώπως και 160 με γραπτή δήλωσή τους. Ο Σύνδεσμος άποσκοπούσε στο συντονισμό της δράσης των εκμεταλλευτών. Τα μεγαλύτερα χυτήρια σιδήρου, χάλυθος, χαλκού και υφούςζου διακήρυξαν ότι θ' άντιτάσσονταν στο άπ-

τητα για την καθιέρωση του δικτατορίου. Το πρωί της πρωτομαγιάς συνεδρίασαν οι εκπρόσωποι των μεγάλων πλανητηρίων για να αποφασίσουν με ποιόν τρόπο θα αντιδράσουν ενάντια στους άπεργους. Το ίδιο βράδυ πήραν μέρος σ' αυτή τη συγκέντρωση οι φυλεμποροι και οι εταιρείες συσκευασιών — έτσι, σύσσωμη ή φυλοβιομηχανία αποφάσισε να μην κάνει καμιά παραχώρηση στους εργάτες. Παρόλα αυτά, τη Δευτέρα 3 Μαΐου η εξέπλωση της άπεργίας ήταν τρομακτική. Το ποτάμι κοντά στην φυλεμπορική Άγορά είχε

πλημμυρίσει από παρατημένη ξυλεία, ενώ έρχονταν 300 μαούνες γεμάτες φορτίο σ' εκδήλωση συμπαρατάσης. Οι οικοδομικές εργασίες που εκείνη την εποχή θρυσκόντουσαν σέ άνηυση, παρέλυταν ξαφνικά. Τα μεγάλα χυτήρια μετάλλων και οι μεταφορικοί σταθμοί μπλοκαρίστηκαν. Για να σπάσει η άπεργία ήταν πιά αναγκαία μιά καθαρά επιθετική ενέργεια. Τη Δευτέρα τα γκλόμπς της αστυνομίας άρχισαν να διαλύουν τις πορείες και τις συγκεντρώσεις.

Το απόγευμα της ίδιας ημέρας έγιναν σοβαρές φασαρίες στο εργοστάσιο Μάκ Γκόρμικ Χάρβεστερ. Η αντίδικια άνάμεσα στον εργοστασιάρχη Μάκ Γκόρμικ και τους εργάτες χρονολογείται από τα μέσα Φεβρουαρίου όταν η επιχείρηση κήρυξε Λόκ - άουτ ενάντια στους 1.400 υπαλλήλους, αντιμετωπίζοντας έτσι το αίτημά τους να σταματήσει ή δίωξη όρισμένων συναδέλφων τους που είχαν άπεργήσει παλιότερα. Τους επόμενους δυο μήνες οι άπεργοσπάστες, οι χαφιέδες του Πίνκερτον και οι μπασκίνες έκαναν λυσσαλέες επιθέσεις εναντίον των άπεργών.

Η αστυνομία εξαπέλυσε την επίθεσή της το απόγευμα της Δευτέρας, 3 Μαΐου. 6.000 άπεργοί φυλεργάτες συγκεντρώθηκαν κοντά στο Μαύρο Μονοπάτι, ένα μίλι βόρεια απ' το εργοστάσιο Μάκ Γκόρμικ, με σκοπό τη δημιουργία μιας επιτροπής που θα στελνόταν στους φυλεμπόρους. Ενώ ο Σπάιζ μιλούσε στη συγκέντρωση, μιά ομάδα 200 περίπου ατόμων άποσπάστηκε αυθόρμητα από το πλήθος των άπεργών. Έκανε πορεία προς το εργοστάσιο και επιτέθηκε στους άπεργοσπάστες που εκείνη τη στιγμή έφρευαν για το σπίτι τους. Μέσα σέ 10-15 λεπτά πλάκωσαν οι μπάτσες — πάνω από 200. Στο μεταξύ ο Σπάιζ και οι συγκεντρωμένοι άπεργοί έλποντας τα περιπολικά κι ακούγοντας πυροβολισμούς ξεκίνησαν για το εργοστάσιο — στο δρόμο συναντήθηκαν με ή δύναμη των γκλόμπς και των δέλτων — οι αστυνομικοί

πυροβολούσαν ανεξέλεγκτα τους άπεργούς που έτρεχαν για να ξεφύγουν. Αποτέλεσμα: 4 νεκροί και πάρα πολλοί τραυματίες.

Ο Σπάιζ άγανακτισμένος από τις νέες άγριότητες της αστυνομίας πήγε διαστικά στο τυπογραφείο της «Εργατικής Έφημερίδας του Σικάγου» και κυκλοφόρησε την ακόλουθη προκήρυξη, σέ άγγλικά και τά γερμανικά:

ΕΚΔΙΚΗΘΕΙΤΕ! ΕΡΓΑΤΕΣ ΣΤΑ ΟΠΛΑ!

Τ' άφεντικά εξαπέλυσαν τά λαγωνικά τους — την άστυνομία — και υλοφόνησαν έξη, από τά αδέρφια μας σήμερα το απόγευμα στη φάμπρικα του Μάκ Γκόρμικ. Σκότωσαν τ' άμοιρα αδέρφια μας γιατί όπως και σεις είχαν το κουράγιο να μην υπακούσουν στην άνώτατη θέληση των άφεντικών σας. Τους σκότωσαν γιατί τόλμησαν ν' άπατήσουν τη μείωση των ώρων σκλαβιάς. Τους σκότωσαν για να άποδείξουν σέ σας τους «Ε λ ε υ θ ε ρ ο υ ς» Άμερικανούς Πολίτες» ότι πρέπει να έσαστε ίκανοποιημένοι με διδύποτε άποφασίσουν να σας επιτρέψουν άλλοιώς θα πεθάνετε!

Εδώ και χρόνια ύφιστασθε τις πιο χυδαίες ταπεινώσεις, εδώ και χρόνια ύποφέρετε άμέτρητα πλήγηματα, άμέτρητες άδικίες, εργαζόσαστε μέχρι άναισθησίας, ύποφέρετε από τους πόνους της ένδειας και της πείνας! τά παιδιά σας τά θυσιάζετε στον άφέντη της φάμπρικας — με λίγα λόγια όλα αυτά τά χρόνια ήσασταν δυστυχισμένοι και υπάκουοι σκλάβοι. Γιατί; Για να ίκανοποιήσετε την άδηφάγα φάρα, για να γεμίσετε τά χρηματοκιβώτια του κοπρίτη, κλέφτη άφέντη, σας; Όταν τώρα του ζήτητε να σας έλαφρώσει το φορτίο σας, στέλνει τά λαγωνικά του για να σας πυροβολήσουν, να σας σκοτώσουν!

Άν είσαστε άντρες, αν είσαστε τέκνα των πατεράδων σας που έχυσαν τó αίμα τους για να σας έλευθερώσουν, τότε θα σηκώσετε τ' άνάστημά σας, θα δείξετε τη δύναμή σας και θα καταστρέψετε έσεις τó άπαίσιο τέρας που θέλει να σας καταστρέψει. Στά δπλα, σας καλούμε στά δπλα!

Τ' ΑΔΕΡΦΙΑ ΣΑΣ!»

Τό επόμενο βράδυ μιά δεύτερη προκήρυξη καλούσε σέ μαζική συγκέντρωση διαμαρτυρίας στην παλιή άγορά της έδου Ράντολφ.

Τό πρωί της Τρίτης, 4 Μαΐου, ξημέρωσε με την άστυνομία να επιτίθεται ενάντια σέ 3.000 άπεργούς κοντά στην 35η έδδ. Οι επιθέσεις κατά των συγκεντρωμένων ά-

περγών συνεχίστηκαν και το απόγευμα, ειδικά στη νοτιοδυτική πλευρά της πόλης. Ο δήμαρχος Χάρρισον έδωσε άδεια για μαζική συγκέντρωση εκείνη τη βραδυά και στις 7 ή 8 και 9 ή 9 ώρα είχαν εμφανιστεί περίπου 3.000 άτομα, ανάμεσά τους και ο δήμαρχος Χάρρισον που παρακολούθησε σαν θεατής για να μην διασαλευτεί η τάξη. Στο αστυνομικό τμήμα της δόου Ντεμπλαίν, μισό τετράγωνο απόσταση από την συγκέντρωση, ένα αρκετά μεγάλο σώμα αστυνομικών θρισκόταν σ' έτοιμότητα. Η συγκέντρωση ήταν πολύ ησυχή. Ο Σπάιζ μίλησε στους άπεργούς από ένα άμάξι μπροστά στο εργοστάσιο των αδελφών Κραίην. Ύστερα μίλησε ο Πάρσονς που περιορίστηκε στο θέμα του δικταύρου. Ύστερα μίλησε ο Φήλντεν. Γύρω στις 10 μιά δυνατή καταιγίδα άρχισε να διαλύει τη συγκέντρωση, ενώ εκείνη την ώρα ο Σπάιζ και ο Πάρσονς είχαν φύγει. Ο μόνος που είχε μείνει ήταν ο Φήλντεν που μιλούσε στον κόσμο που ήταν άκεία εκεί. Ο δήμαρχος Χάρρισον που είχε κρίνει ότι η συγκέντρωση ήταν ειρηνική και ότι όλα είχαν τελειώσει, έφυγε λίγο μετά τις 10, κάλεσε το αστυνομικό τμήμα για να δώσει αναφορά και μετά πήγε να κοιμηθεί στο σπίτι του.

Ύστερα από λίγα λεπτά, ο διευθυντής της αστυνομίας, Τζών Μπόνφηντ, μισή ώρα σ' ελή την πόλη για την κτηνωδία του, μπήκε επικεφαλής ενός αποσπάσματος 180 μπάτσων για να διαλύσει τους εχθρούς από τη συγκέντρωση. Η ένεργεια αυτή δεν είχε κανένα νόημα πέρα από το ότι ο Μπόνφηντ ήθελε να προκαλέσει άλλο ένα ναυαγίο. Σύμφωνα με τον κυβερνήτη της πολιτείας, Ώλντγκελντ, «ο έπιθεωρητής Μπόνφηντ είναι ο πραγματικός υπεύθυνος για το θάνατο των αστυνομικών». Οι μπάτσες κρατήθηκαν σε κάποια απόσταση από το άμάξι των έμιλητών και ένας λοχαγός Γουόντ διέταξε τους συγκεντρωμένους να διαλυθούν. Ο Φήλντεν άπάντησε ότι η συγκέντρωση ήταν ειρηνική. Καθώς ο Γουόντ στράφηκε για να δώσει διαταγή στους άντρες του μιά βόμβα έπεσε από ένα σημείο στο πεζοδρόμιο λίγο πιο άριστερά από το άμάξι. Η έκρηξη έγινε εκεί που στέκονταν οι μπάτσες και τραυματίσε 66. Άπ' αυτούς οι 7 πέθαναν άργότερα. Η αστυνομία άρχισε άμέσως να πυροβολεί ύστερικά το πλήθος, σκοτώνοντας άρκετους και τραυματίζοντας 200. Πανικός ξέσπασε στη γειτονιά. Έγιναν τη-

λεφωνήματα σε γιατρούς. Τα φαρμακεία γέμισαν τραυματίες.

Μέχρι και σήμερα ακόμα δεν έχει εξακριβωθεί ποιος έριξε τη βόμβα. Ύπάρχουν τρεις πιθανότητες: 1) ο κυβερνήτης Ώλντγκελντ ύποστήριξε στο άπαλλακτικό διάγγελμά του το 1893 ότι ρίχτηκε από κάποιον σαν αντίποινα για όλες τις διατάξεις του Μπόνφηντ και της αστυνομίας. «...Αποδεικνύεται ότι κατά πάσα πιθανότητα η βόμβα ρίχτηκε από κάποιον που ζήτησε προσωπική εκδίκηση, ότι οι άρχες άκολούθησαν μιá τακτική που ήταν φυσικό να προκαλέσει όλα όσα προκάλεσε, ότι αρκετά χρόνια πριν από το έπεισόδιο της Παληάς αγοράς δεν είχαν σημειωθεί έργατικές ταραχές και ότι σε άρκετες περιπτώσεις πολλοί έργατες που δεν ήταν ένοχοι καμιάς κατηγορίας είχαν δολοφονηθεί, και κανένας από τους δολοφόνους δεν πέρασε από δικαστήριο. Οι μαρτυρίες που δόθηκαν στους άνακριτές και εκτεήθηκαν έδω άποδεικνύουν ότι σε δυο τουλάχιστον περιπτώσεις πυροβολήθηκαν άτομα και σκοτώθηκαν καθώς έτρεχαν, πράγμα που άποδεικνύει ότι δεν ύπηρχε κανένας λόγος να πυροβοληθούν' παρά όλα αυτά δεν κατηγορήθηκε κανείς. Στο Σικάγο έγιναν πολλές άπεργίες κατά τις όποιες η αστυνομία όχι μόνο έπιτέθηκε ενάντια στους άνθρώπους, αλλά και χωρίς καμιά νομική δικαιοσύνη εισέβαλε και διέσπασε ειρηνικές συγκεντρώσεις' σε πολλές περιπτώσεις που δεν ήταν ένοχοι στο παραμικρό.

2) Η πιθανότητα ενός προβοκάτορα δεν πρέπει να άπορριφθεί έντελώς. Η αστυνομία του Σικάγο εκείνη την έποχή ήταν ίκανή για κάτι τέτοιο. Το πρωί μετά την έκρηξη της βόμβας ο έπιθεωρητής Μπόνφηντ έκανε την έξης ανακοίνωση:

«Θά λάβωμεν άρακτικά μέτρα δια την σύλληψιν των ήγγετων της ύποθέσεως αυτής. Η ένέργεια τής υθεσινής νυκτός θά άποδείξει ότι ή βομδιστική και δυναμιτιστική φρασολογία δεν ήτο άπλή πομφόλυ ή... Η έπίθεσις εναντίον ήμων ήτο κτηνωδης και θρασύδειλος». (Η ύπογράμμιση έγινε από τον ίδιο τον Μπόνφηντ).

Η ύπογραμμισμένη πρόταση ίσως ύποδηλώνει μιá παληά πρόθεσή του να άποδείξει ότι η «δυναμιτιστική φρασολογία» δεν ήταν «άπλη πομφόλυς».

3) Υπάρχει μεγάλη πιθανότητα να ήταν ένοχος ο άναρχικός Ρ. Στανάουμπελτ, γαμπρός του Μ. Στσουώμπ. Το γεγονός ότι συνελήφθηκε δύο φορές και απέθηκε ελεύθερος σε περίοδο που η άστυνομία συνελάμβανε και φυλάκιζε όλους τους άναρχικούς και συμπαθούντες που μπορούσε να αρπάξει, δημιουργεί την ύποψια ή μάλλον τη βεβαιότητα ότι η άστυνομία ήθελε να τον ξεμπερδέψει για να μπορέσει να καταδικάσει τους όκτώ σημαντικότερους επαναστάτες ήγέτες.

Ο δικαστής Γκάρου που αναθεώρησε την υπόθεση επτά χρόνια μετά την πρώτη δίκη παραδέχτηκε πως ήταν πολύ πιθανή ή ένοχη του Στανάουμπελτ και πως ή άπαλλαγή του μπορεί να έγινε όταν ακριβώς ήταν ο σημαντικότερος ύποπτος. Ο Γκάρου συμπέρανε, παρόλα αυτά, ότι «η ό Στανάουμπελτ ή κάποιος άλλος πέταξε τη βόμβα, πράγμα που δεν έχει και τόσο μεγάλη σημασία».

Οι έφημερίδες, όχι μόνο στο Σικάγο, αλλά και παντού, άρχισαν να σπέρνουν τον πανικό. Άπαιτήσαν την έκτέλεση όλων των ανατρεπτικών στοιχείων. Μέσα σε λίγες μέρες ή άστυνομία συνέλαβε τους κυριώτερους άναρχικούς επαναστάτες της πόλης — τους Σπάιζ, Φήλντεν, Στσουώμπ, Άντολφ Φίσερ, Τζώρτζ Ένγκελ, Λούις Λίνγκ, Όσκαρ Νήμιτ και άλλους, ακόμα και τους 25 τυπογράφους της Έργατικής Έφημερίδας. Ο μόνος που διέφυγε ήταν ό Πάρσονς που ή άστυνομία δεν μπορούσε να τον συλλάβει παρά τό φοβερό κυνηγητό. Όταν ανακοινώθηκε ό θάνατος του μπάτσου Μ. Τζ. Ντήγκαν οι έφημερίδες άπαιτήσαν κραυγαλέα διαστικές δίκες στο κακουργιοδικείο. Για αρκετές εβδομάδες άναζωπύρωσαν τό αίσθημα τρομοκρατίας που επικρατούσε στο κοινό. Οι τίτλοι τους ήταν χαρακτηριστικοί: Αιμοδιψή Κτήνη, Έρυθροί Ρουφιάνοι, Έρυθροί Ταραξίες, Κατασκευαστές Βομβών, Έρυθροί άγκιτάτορες, Άναρχικοί Δυναμιστές, Αιμοδιψή Τέρατα, Έκσφενδονιστές βομβών, Βουβολατρες. Η έφημερίδα Chicago Tribune έγραφε στις 6 Μαΐου: «Τά φίδια αυτά φράφτηκαν και άναζωογονήθηκαν με τη λιακάδα της άνοχής και πήραν θάρρος να επιτεθούν ενάντια στην κοινωνία; τό νόμο, την τάξη και την κυβέρνηση». Και ή Chicago Herald της ίδιας ήμέρας: «Ο όγλος που παρακινήθηκε από τον Σπάιζ και τον Φήλντεν σε δολοφονίες δεν άποτελείται από άμερικανούς. Είναι καθάρματα από την Εύρώπη που ζήτησαν καταφύγιο σ' αυτές τις άκτες για να καταχραστούν τη φιλοξενία μας και να περιφρονήσουν τις άρχές της χώρας». Η Chicago InterOcean: «Γιά

υήνες, για χρόνια, αυτά τά μικροπρεπή ύποκείμενα διαλαλούσαν τά στασιαστικά κι επικίνδυνα δόγματα τους». Η Chicago Journal της 7ης Μαΐου: «Η Δικαιοσύνη θά πρέπει

να είναι πολύ άστηρή όταν θά περιλάβει τους κρατούμενους άναρχικούς. Οι νόμοι που άφορούν τη συνεοχή σ' εγκλήματα είναι τόσο σαφείς ώστε οι δίκες τους δεν θά πρέπει να κρατήσουν πολύ».

Η τροφοδότηση της ύστερίας του κοινού κατάντησε να είναι πρωταρχική δραστηριότητα της άστυνομίας. Ύστερα από τρία χρόνια, κατά τη διάρκεια μιας συνέντευξής του, ό άρχηγός της άστυνομίας, Έμπερσοντ, παραδέχτηκε: «Η το τακτική μου να κατευάσω τά πνεύματα όσο τό δυνατόν ταχύτερον μετά την 4ην Μαΐου 1886. Η γενική άναταραχή ήτο εις βάρος της πόλης του Σικάγου. Άλλωστε ό λοχαγός Στσακ έπεζητούσε την άναταραχήν. Ηθελε να άνεύρη βόμβας πανταχόθεν... Μετά την διάλυση των άναρχικών ομάδων, ό Στσακ ήθελε να έξαπολύση τους άνδρας του δια να οργανώσουν εκ νέου τάς διαλλυμένας ομάδας». Η άστυνομία πήρε στα χέρια της τους καταλόγους συνδρομητών της Έργατικής Έφημερίδας και άρχισε μαζικές εφόδους. Στις αθουσες συγκεντρώσεων, στα τυπογραφεία, στα σπίατα γινόντουσαν διαρήξεις και έρευνες συνελάμβαναν και φυλάκιζαν όποιονδήποτε είχε έστω και ελάχιστη σχέση με τό ριζοσπαστικό κίνημα. Η άστυνομία φρόντιζε οι επιδρομές της να έχουν άποτελέσματα. Κάθε μέρα άνακάλυπταν πυρομαχικά, καρμπίνες, μαχαίρια, ντουφέκια, πιστόλια, ξιφολόγχες, άναρχικά φυλλάδια, κόκκινες σημαίες, ανατρεπτικά πανώ, τσιγγία, έγχειρίδια, σφαίρες, μολύβι, όλικά για την κατασκευή τορπιλλών, κάλυκες σφαιρών, δυναμίτη, βόμβες, βίδες, καψούλια, μηχανήματα, ψεύτικες πόρτες για κρύπτες, ύπόγειες γαλαρίες σκοποβολής. Κάθε εύρημα της άστυνομίας διατυπωπιζόταν από τις έφημερίδες. Άπλώθηκε ή φήμη ότι ό «Μόστ» θά έρχόταν από τη Νέα Υόρκη, προφανώς για να κλιμακώσει τό κύμα δολοφονιών όποτε ή άστυνομία παρέταζε επιδεικτικά έξω από τό σταθμό τους γραφίδες της. Μαζεύτηκε πλήθος για να ύποδεντεί τον επικίνδυνο επισκέκτη, ό Μόστ όμως δεν φάνηκε. Η κατάλληλη άτμόσφαιρα για τη δίκη είχε προετοιμαστεί προσεκτικά.

ΑΦΗΣΤΕ Ν' ΑΚΟΥΣΤΕΙ Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΛΑΟΥ

"Όταν συνεδρίασε το καχορνοιοδικείο, στα μέσα Μαΐου, κατηγορήσε τους "Ωγκαστ Σπάιζ, Μάικελ Στσουώμπ, Σάουελ Φήλντεν, "Άλμπερτ Πάσονς, "Άντολφ Φίσερ, Τζώρτζ "Ενγκελ, Λούις Λίνγκ, και "Όσκαρ Νήμπ, όλοι τους βασικά

μέλη της Διεθνούς, σαν υπεύθυνους για τη «δολοφονία» του Μάτίας Τζ. Ντήγκαν που «έγινε» στις 4 Μαΐου. "Η δίκη δρίστηκε για τις 21 "Ιουνίου στο δικαστήριο του Κούκ Κάουντυ με δικαστή τόν Τζόζεφ Γκάρυ. Δημόσιος κατήγορος ήταν ο πολιτειακός εισαγγελέας Τζ. Γκρίνελ. Οί κατηγορούμενοι όρισαν 4 συνήγορους. "Η δίκη άρχισε ενώ ή άστυνομία έκανε τις συγκλονιστικές της αποκαλύψεις, οι έφημεριδες άράδιαζαν μυθιστορίες για άναρχικές συνωμοσίες που άποσκοπούσαν σε μαζικές δολοφονίες και τό κοινό σήριαζε άπαιτώντας γρήγορα τήν έκτίεση των κατηγορουμένων. Στην άρχή της προανάκρισης ο Πάσονς που είχε διαφύγει τή σύλληψη για 6 εβδομάδες, θάδισε μέσα στο δικαστήριο και παραδόθηκε για να δικαστεί, συναντώντας τους συντρόφους του στο έδωόιο των κατηγορουμένων.

"Από κείνη τή στιγμή δύο γεγονότα απέδειξαν ότι ή δίκη δέν ήταν ούτε κατά προσέγγιση δίκαιη. Πρώτον, ο δικαστής Γκάρυ άνάγκασε και τους 8 κατηγορούμενους να δικαστούν μαζί, αυξάνοντας έτσι τόν κίνδυνο παραδοχής όλων των ειδών άποδεικτικών στοιχείων. Δεύτερον, χάρη σ' ένα άπίθανο τέχνασμα οί ένορκοι δέν διαλέχτηκαν με τό συνηθισμένο τρόπο τής τυχαίας κλήρωσης, αλλά αντίθετα από ένα κλητήρα διορισμένο από τόν πολιτειακό εισαγγελέα. "Ένας επιχειρηματίας του Σικάγου, ο Ο. Σ. Φαίηθορ, στην ένορκη κατάθεσή του δήλωσε ότι ο κλητήρας του είχε πει μπροστά σε μάρτυρες: "Εγώ χειρίζομαι αυτή τήν ύπόθεση και ξέρω τί πρέπει να κάνω. Τά άτομα αυτά θα κρεμαστούν σίγουρα. Διαλέγω αυτούς άκριβώς τους ένόρκους γιατί οί κατηγορούμενοι θα τους άπορρίψουν άσυζητητά και τελικά θα χάσουν τόν καιρό τους και τις ένστάσεις τους. Θ' άναγκα-

στον να τους δεχτούν άπλώς γιατί τους θέλει ο δημόσιος κατήγορος". Ο δικαστής με πολύ έξυπνες ερωτήσεις κατάφερε να θεωρηθούν κατάλληλοι ένορκοι πολλοί που είχαν παραδεχτεί άνοιχτά τις προκαταλήψεις τους άπέναντι στους κατηγορούμενους και οί όποιοι άπορρίπτονταν έντελώς από τήν υπεράσπιση. Χρειάστηκαν 21 ήέρες για να διαλεχτούν οί ένορκοι και εξέτάστηκαν 981 ύποψήφιοι. Τελικά ή υπεράσπιση εξέντλησε τό δικαίωμα ένστασης και έτσι διαλέχτηκαν οί 12 ένορκοι που άνάμεσά τους ήταν και ένας συγγενής θύματος από τή βόμβα.

"Η εισαγγελική δουιλία του πολιτειακού εισαγγελέα Γκρίνελ μετά τήν παρουσίαση των στοιχείων έγινε στις 14 "Ιουλίου και διαβεβαίωσε τους ένόρκους ότι θα έιωανίζόταν ο άνθρωπος που είχε οίξει τή βόμβα. Πράγνια βέβαια που ήταν άδύνατον. Παρόλα αυτά έγινε ποσοπάθεια να στηριχτεί ή κατηγορία στη μαρτυρία δύο ύποτιθέμενων άναρχικών που μηρύκασαν τά «έπίσημα» στοιχεία παρουσιάζοντας κάποια ιστορία για τήν ύπαρξη τρομοκρατικής συνωμοσίας σύμφωνα με τά όποια θα άνατινάζονταν με δυναμίτη όλα τά άστυνομικά τμήματα, ένα - άθε φορά που θα έμφανίζόταν ή γερμανική λέξη Rhuτ τήν "Εργατική "Εφημερίδα. "Η μαρτυρία των δύο αυτών τόμων δαρώθηκε έντελώς από τήν υπεράσπιση. "Όταν τόν ξεφούσκωσε κι αυτό τό μπαλόκι άποκαλύφθηκαν άλλα παράξενα στοιχεία. "Ένας άλλος μάρτυρας, ο Γκίλμερ, που άποδείχτηκε επαγγελματίας ψευδομάρτυρας, όρκίστηκε ότι είχε δει ένα άντικείμενο που έμοιαζε με βόμβα άνάμεσα στους Σπάιζ, Στσουώμπ και Στσονάουμπελ και ότι είχε παρατηρήσει αυτό τόν τελευταίο να ρίχνει τή βόμβα ένάντια στους άστυνομικούς. "Επιπλέον πάρα πολλοί άστυνομικοί προσπάθησαν να άποδείξουν ότι ο Φήλντεν τους είχε πυροβολήσει πίσω από τό άμάξι των διμηλιτών, οί Ισχυρισμοί τους όμως άποδείχτηκαν άδόσιμοι...

Παρά τή δημιουργία συναισθηματικής διήχλης γύρω από τό γεγονός, τό Κράτος, όπως παρατήρησε ο κυβερνήτης "Μλντγκελντ δέν κατάφερε ποτέ να άνακαλύψει ποιός έρριξε τή βόμβα. Δέν μπόρεσε επίσης να άποδείξει τήν ύπαρξη κάποιας συγκεκριμένης συνωμοσίας από μέρους των κατηγορουμένων.

Με τήν εξέλιξη τής ύπόθεσης, οί όκτώ κατηγορούμενοι κατέληξαν να δικάζονται για τις ίδιες τους, παρόλο που δέν επέτρεψαν στην υπεράσπιση να παρουσιάσει μαρτυρίες

σχετικές με τη θεωρία του αναρχισμού. Βασίζομενος στο γεγονός ότι οι γενικές αρχές των αναρχικών αποτελούσαν προτροπή για την καταστροφή όλων των καπιταλιστών ο δικαστής Γκάου επέτρεψε στον δημόσιο κατηγορο να συμπιράνει την υπαρκτή συγκεκριμένη συνωμοσία. Οι ένοχοι αιωνιδιάστηκαν με αποσπάσματα από διάφορα έικρησιτικά άρθρα της εφημερίδας «Συναγερμός» και της «Εργατικής Εφημερίδας». Η αστυνομία επέδειξε στους ένοχους μία σειρά θεματιών δυναμική και διάφορες βόμβες με καταγθόνιους μηχανισμούς, παρόλο που τα πιά πολλά απ' αυτά τα «στοιχεία» είχαν βρεθεί σε μιλία απόσταση από το σημείο της εκορήσης και ύστερα από βδομάδες ολόκληρες. Τό θέματα των εκθεσιών προκάλεσε τό επιθυμητό αποτέλεσμα: προξένησε τρέμο. Η υπεράσπιση εναντιώθηκε στην παρουσίαση άσχετων στοιχείων που αποσκοπούσαν στην πρόκληση έχθρικών συναισθημάτων αλλά τό δικαστήριο άπέσειψε όλες τις ενστάσεις της. Ο δικαστής Γκάου άπκάλυψε έτσι την προκατάληψή του, όπως παραδέχτηκε άργότερα ο κυβερνήτης "Ολντνκελντ.

Η συνοπτική διαδικασία μπροστά στους ένοχους άρχισε στις 14 Αυγούστου. Έληξε με την άγόρευση του πολιτειακού εισαγγελέα Γκρίνελ: «Δικάζεται ο Νόμος, Δικάζεται ή Άναρχία». Οι άνθρωποι αυτοί διαλέχτηκαν από τους ένοχους και θεωρήθηκαν ένοχοι γιατί ήταν ήγέτες. Δέν είναι περισσότερο ένοχοι απ' ότι οι χιλιάδες που τους άκολουθούν. Κύριοι ένοχοι, καταδικάστε τους, κάντε τους παραδείγματα προς αποφυγήν, κρεμάστε τους και θα σώσετε τους θεσμούς μας, την κοινωνία μας». Όπως είχε προβλεφθεί οι ένοχοι άνακοίνωσαν την άπόφασή τους στις 20 Αυγούστου: τους χαρακτήρισαν όλους ένοχους και επέβαλλαν την ποινή του άπαγχονισμού στους έπτά κατηγορούμενους, ενώ στον Όσκαρ Νήμπ επέβαλλαν φυλάκιση 15 χρόνων. Η υπεράσπιση έκανε έφεση για νέα δίκη τον Σεπτέμβριο. Η έφεση άπορρίφθηκε και οι καταδικασμένοι κλήθηκαν να άπολογηθούν. Οι άπολογίες τους ήταν λεπτομερειακές, κράτησαν τρεις μέρες και άπευθύνονταν άχι μόνο στο δικαστήριο αλλά και στους έργάτες άπου κι άν δρίσκονταν. Όστερα από μία μεγάλη άνάλυση των άπόψεων του, ο Σπάιτς είπε: «Λοιπόν, αυτές είναι οι ιδέες μου. Άποτελούν μέρος του έαυτού βου, δέν μπορώ να τις άποχωριστώ και δέν θα τό έκανα άκόμα κι άν μπορούσα. Κι άν νομίζετε ότι μπορείτε να συντρέψετε αυτές τις ιδέες που κερδίζουν έδαφος κάθε μέρα και περισ-

σότερο, άν νομίζετε ότι μπορείτε να τις στείλετε στην κρεμάλα — άν επιβάλλετε άλλη μία φορά την θανατική ποινή σε άτομα που τόλμησαν να πούν την άλήθεια — και σας προκαλώ να μάς άποδείξετε σε ποιό σημείο είπαμε ψέμματα — σας λέω ότι άν ο θάνατος είναι ή ποινή γιατί διακηρύχτηκε ή άλήθεια, τότε θα πληρώσω τό άκριβό τίμημα με περηφάνεια και τόλμη! Φωνάξτε τό δήμιό σας!»

Ο Τζώρτζ Ένγκελ είπε:

«Μισώ και πολειμάω άχι τον καπιταλιστή σαν άτομο, αλλά τό σύστημα που τού δίνει τά προνόμιά του. Η μεγαλύτερή μου επιθυμία θα ήταν να μπορέσουν να άναγνωρίσουν οι έργάτες ποιολ είναι οι φίλοι τους και ποιολ οι έχθροί τους».

Και με τό θάρος που είχε δείξει κατά τη διάρκεια της δίκης, ο Λίνγκ που ήταν τότε μόνο 21 χρόνων, είπε:

«Έπαναλαμβάνω ότι είναι έχθρος της «τάξης» που επικρατεί σήμερα, και επαναλαμβάνω ότι θα την πολεήσω κι όλες μου τις δυνάμεις, όσο μπορώ άκόμα και άνασαινω... Σας άπεχθάνομαι! Άπεχθάνομαι την τάξη σας, τους νόμους σας, την έξουσία σας που στηρίζεται στη βία. Κρεμάστε με για αυτό!»

Η έκτέλεση της καταδικής αναβλήθηκε μία και ή δπόθεση παρουσιαζόταν στο Άνώτατο Δικαστήριο του Έλινόνις. Άφου έξετάστηκε για άρκετούς μήνες και παρά τό γεγονός ότι ή δίκη έβριθε σφαλιμάτων νομικής φύσης, τό άνώτατο δικαστήριο επικύρωσε την άπόφαση τού κατώτερου δικαστηρίου τον Σεπτέμβριο του 1877. Όλες οι εργατικές άργανώσεις παντού, έκτός από τους Έκπότες της Έργασίας, ζήτησαν χάρη για τους καταδικασμένους αναρχικούς. Τις τελευταίες μέρες ο Φήλντεν και ο Στσουώμπ έκαναν αίτηση για χάρη και ζήτησαν μετατροπή της ποινής. Οι άλλοι άπαίτησαν έλευθερία ή θάνατο. Ο κυβερνήτης Όγκολμπυ μετέτρεψε την ποινή του Φήλντεν και του Στσουώμπ σε ισόβια και έτσι μεταφέρθηκαν στις κρατικές φυλακές του Τζόλιετ μαζί με τον Νήμπ. Ο Λίνγκ άπέφυγε τό ικρίωμα την προηγούμενη της έκτέλεσης πυροδοτώντας ένα τσιγάρο με δυναμική μέσα στο στόμα του. Οι ύπόλοιποι τέσσερις κρεμάστηκαν στις 11 Νοεμβρίου 1877.

«Οι θηλιές στήθηκαν γρήγορα, οι κουκούλες κατέβη-
καν. Τότε κάτω από τα καλύμματα άκούστηκαν τὰ έξθς:
ΣΠΑΪΖ: Θάρθει μιὰ έποχή πού ή σιωπή θά είναι πιό ισχυ-
ρή από τις φωνές πού στραγγαλίζετε σήμερα.
ΕΝΓΚΕΑ και ΦΙΣΕΡ: Ζήτω ή 'Αναρχία! Αυτή είναι ή
εύτυχέστερη στιγμή τής ζωής μου!
ΠΑΡΣΟΝΣ: "Ω, άνθρωποι τής 'Αμερικής, θά μοῦ δώσετε
τήν έδεια νά μιλήσω: 'Αφήστε με νά μιλήσω Σερίφη Μαίη-
τσον. 'Αφήστε νά άκουστεί ή φωνή του λαού. "Ω!"»
Υστερα από χρόνια, μετά από άναθεώρηση τής δίχης,
οι Φήλντεν, Στσουόμπ και Νήμπ άπαλλάχτηκαν τής κατη-
γορίας και άπελευθερώθηκαν.